

Wrocław, 24 czerwca 2019 r.

prof. DSW dr hab. Paweł Rudnicki
Wydział Nauk Pedagogicznych
Dolnośląska Szkoła Wyższa, Wrocław
pawel.rudnicki@dsw.edu.pl

**Recenzja dorobku habilitacyjnego dra Piotra Stańczyka ubiegającego się o stopień doktora
habilitowanego w obszarze nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Tytuł osiągnięcia habilitacyjnego:

P. Stańczyk, cykl 14 artykułów pt. *Freirowska filozofia wychowania: studium praktyczności teorii i teoretyczności praktyki – jednotematyczny cykl publikacji*

1. Informacje ogólne

Pan P. Stańczyk w czerwcu 2003 r. obronił pracę magisterską pt. *Ideologiczny potencjał historiozofii* (promotor prof. zw. dr. hab. Bohdan Dziemidok), uzyskując **tytuł magistra filozofii** (specjalność nauczycielska). Jednostka: Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Gdańskiego.

Pan mgr P. Stańczyk w grudniu 2006 r. na obronił z wyróżnieniem rozprawę doktorską pt. *Przemoc i emancypacja. Ambivalencja funkcji studiów zaocznych* (promotor prof. zw. dr. hab. Tomasz Szkuclarek; recenzenci: dr hab. Teresa Bauman, prof. UG, prof. zw. dr. hab. Zbyszko Melosik, Uniwersytet Adama Mickiewicza) **uzyskując stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki**. Jednostka: Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Dr Piotr Stańczyk jest zatrudniony na Wydziale Nauk Społecznych UG od 2004 r. do chwili obecnej (w latach 2004-2007 jako asystent; od roku 2007 jako adiunkt).

Ocena głównego osiągnięcia habilitacyjnego (podstawa prawna: art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2017,

Wydział Nauk Pedagogicznych

ul. Strzegomska 55, 53-611 Wrocław, tel. 71 356 15 11, fax 71 356 15 10

e-mail: wnp@dsw.edu.pl • www.wnp.dsw.edu.pl

poz.1789) pt. *Freirowska filozofia wychowania: studium praktyczności teorii i teoretyczności praktyki – jednotematyczny cykl publikacji.*

Na cykl habilitacyjny składają się:

- a) (A.1) **Piotr Stańczyk**, *Milcząca zgoda, kultura ciszy i polityka głosu*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 3(51), 2010, Wrocław, s. 25-38. oraz (A.2) **Piotr Stańczyk**, *Tacit agreement, the culture of silence and the politics of voice*, “Contemporary Learning Society, 2011, Wrocław, s. 61-73 [tłumaczenie tekstu: *Milcząca zgoda, kultura ciszy i polityka głosu – A.2*].
- b) (A.3) **Piotr Stańczyk**, *Pedagogika krytyczna i badania zaangażowane: ideologia, interesy i naiwność*, „Ars Educandi”, Tom IX, 2012, Gdańsk, s. 59-80.
- c) (A.4) **Piotr Stańczyk**, *Odpowiedzialność, kompromis, kompromitacja. Sens pracy w ideologiach zawodowych nauczycieli* [w:] Paweł Rudnicki, Marcin Starnawski, Mirosława Nowak-Dziemianowicz (red.), *Władza, sens, działanie. Studia wokół związków ideologii i edukacji*, DSW, Wrocław 2012, s. 137-152.
- d) (A.5) **Piotr Stańczyk**, *O użyteczności radykalnej pedagogiki dla pracy socjalnej* [w:] Maria Mendel, Bohdan Skrzypczak (red.), *Praca socjalna jako edukacja ku zmianie. Od edukacji do polityki*, Instytut Spraw Publicznych, CAL, Warszawa 2013, s. 101-114.
- e) (A.6) **Piotr Stańczyk**, *Pedagogika radykalna Paulo Freire wobec różnic społecznych: rzecz o edukacji ludowej*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr1(73), 2016, s. 37-51.
- f) (A.7) **Piotr Stańczyk**, *Interesy, ekonomia i emancypacja. O powrocie pedagogiki krytycznej do zagadnień społecznoekonomicznych i pojęciu interwencji*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr2(74), 2016, s. 31-52.
- g) (A.8) **Piotr Stańczyk**, *Ekonomia dla emancypacji: doktryny gospodarcze w Instytucie Paula Freirego*, „Forum Oświatowe”, Vol. 28, No 1(55) (2016), s. 55-76.
- h) (A.9) **Piotr Stańczyk**, *A Luta Continua. Cadernos de Cultura Popular: podręcznik do alfabetyzacji i postalfabetyzacji dorosłych współautorstwa Paula Freire jako przykład emancypacyjnej edukacji ludowej*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 2(78), 2017, s. 29-51.
- i) (A.10) **Piotr Stańczyk**, *Kolonializm, kolonizacja i dekolonizacja w filozofii wychowania Paulo Freire*, „Kultura i Edukacja”, Nr 3(117), 2017, s. 58-73.
- j) (A.11) **Piotr Stańczyk**, *Krótką historią terminu conscientizacao i o tym, jak Paulo Freire je porzucił*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja, Nr 1(81), 2018, s. 7-23.
- k) (A.12) **Piotr Stańczyk**, *Freirego Suchodolskim - Suchodolskiego Freirem: pedagogika materialistyczna i krytyka ideologii*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja, Nr 2(82), 2018, s. 7-30.

- l) (A.13) **Piotr Stańczyk**, *Uciśnieni, historia i społeczna zmiana. Historiozofia w filozofii wychowania P. Freirego: pojęcie historii jako możliwości*, „Forum Oświatowe”, Nr 30(1), 2018, s. 53-72.
- m) (A.14) **Piotr Stańczyk**, *Critical Pedagogy and Engaged Research: Ideology, Interests and Naivety*, „Ars Educandi” , Vol. IX, 2019.

Niniejsza recenzja dorobku habilitacyjnego dra Piotra Stańczyka (UG) – w związku z niezwykle obszernym cyklem wskazanym jako dzieło habilitacyjne oraz pozostałym dorobkiem nie wskazanym jako dzieło główne, ale także istotnym (łącznie ponad 1200 stron tekstów naukowych) – ma charakter analizy kategorii, które rozpoznałem jako ważne w rozwoju naukowym Habilitanta. W przedstawionych punktach poniżej odniosę się najważniejszych kwestii jakie rozpoznałem w trakcie lektury cyklu.

Rozwój naukowy dra Piotra Stańczyka śledzę od ponad dekady: czytając jego teksty; przysłuchując się wystąpieniom konferencyjnym, obserwując jego aktywność naukową w gdańskim i krajowym środowisku pedagogicznym. Zanim przystąpię do analizy dorobku pragnę stwierdzić, że jest on w każdej kategorii pozytywnie niestandardowy. Mam na myśli zarówno obszerny cykl habilitacyjny, jak również dorobek przedstawiony jako dodatkowy, który jest imponujący zarówno w zakresie ilościowym, jak i jakościowym. Dr P. Stańczyk przekładając dokumentację habilitacyjną dał mi szansę aby zmierzyć się recenzentko z materiałem wymagającym od recenzenta ciągłej uwagi, bowiem interdyscyplinarność jego prac naukowych zdecydowanie wykorzystuje pojemność nauk społecznych i humanistycznych. Jest bowiem w naukowych dociekaniach Habilitanta zawarta wiedza nie tylko z pedagogiki (jako dyscypliny podstawowej), nauk o socjologii czy filozofii, ale również z nauk o polityce, geografii społeczno-ekonomicznej oraz ekonomii. Wszystko to rozpięte w przestrzeniach relacji społecznych, politycznych, gospodarczych, ideologicznych, a nade wszystko edukacyjnych między globalną Północą a globalnym Południem. Pisarstwo naukowe Piotra Stańczyka dotyczy spraw lokalnych, globalnych, ale również wykorzystuje Baumanowską kategorię globalizacji. Wiedza Habilitanta, przedstawiane analizy systemowe, krytyka podejmowana w wielu wiarach, niezwykle ciekawość badawcza oraz upór naukowy dają przekonanie, że mamy do czynienia nie tylko ze znakomicie przygotowanym do pracy naukowej badaczem, erudytą, ale i również niezwykle utalentowanym analitykiem. Ta ostatnia kategoria jest dla mnie szczególnie interesująca, bowiem analizy, które pojawiają się w pracach Habilitanta są z rzadka obecne w polskich tekstach ostatniego trzydziestolecia. Dr P. Stańczyk korzysta bowiem z krytycznego i emancypacyjnego potencjału marksizmu, post- i neomarksizmu, aby opowiedzieć o wiedzy, edukacji, nierównościach społecznych,

(nie)możliwościach emancypacyjnych, systemach opartych na dominacji, poddaństwie i ucisku w epoce TINA (oraz chwilę przed nią). To ważne uzupełnienie polskich dyskursów pedagogicznych po 1989 roku.

Poniżej przedstawiam zapowiedziane kategorie składające się na moją recenzję:

- I. **Cykl habilitacyjny** – przedstawiony do oceny cykl składający się na dzieło habilitacyjne jest b. obszerny. Autor zadeklarował czternaście pozycji (artykuły z czasopism, rozdziały w monografiach wieloautorskich, tłumaczenie jednego z tekstów), które tworzą tematycznie całość nazwaną: **Freirowska filozofia wychowania: studium praktyczności teorii i teoretyczności praktyki - jednotematyczny cykl publikacji**. Nazwa cyklu jest jak najbardziej trafna bowiem kwestie związane z Freirowską koncepcją wychowania, edukacji, zaangażowania są obecne w każdym tekście. Nie ma tu przypadkowych pozycji, wszystko jest dedykowane pedagogii Paulo Freire i reminiscencjom tejże.

Cykl ukazuje również celowy zamysł publikacyjny Autora, który należy docenić bowiem większość tekstów została opublikowana w wiodących polskich czasopismach naukowych (*Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja*, *Forum Oświatowe*, *Kultura i Edukacja*) lub aspirujących do nich (gdańskie *Ars Educandi*, które właśnie weszło do bazy ERIH+). Ta rozsądna polityka publikacyjna Habilitanta jest zgodna z duchem zmian parametrycznych zawartych w nowej ustawie. Ale ważniejsze wydaje się przede wszystkim to, że teksty dra P. Stańczyka opublikowane w czasopismach oferujących wolny dostęp do swoich zasobów, dostępne są dla osób zainteresowanych *on-line*.

- II. **Wielowątkowe rozważania o koncepcji P. Freire** czynione przez Habilitanta ukazują niemal dekadę jego naukowego zaangażowania. Pierwszy z tekstów został opublikowany w 2010 roku, ostatni w 2019. Chronologia ukazuje konsekwencję, a jakościowe studia tekstów z cyklu, rozwój warsztatu badawczego P. Stańczyka. Z każdym kolejnym tekstem nabieramy przekonania, że Habilitant podejmuje coraz bardziej zaawansowane eksploracje. Koncepcja P. Freire, jest „przerobiona” przez P. Stańczyka ukazuje jak zmienia się jego sposób czytania dzieł brazylijskiego pedagoga, z *Pedagogią uciśnionych* na czele. Kwestii *stricto* opisujących dzieła Freire (nie

wydane nigdy zresztą w j. polskim – o czym w dalszej części recenzji) jest w piśmarstwie Stańczyka niewiele. Za to pojawiają się autorskie oceny, analizy, komentarze. W pierwszym tekście z cyklu (*Milcząca zgoda, kultura ciszy i polityka głosu*) widać zaangażowanie Autora, próbę wykorzystania kategorii Freirewskich, aplikację ich do polskich warunków. Widać w nim pierwsze próby zmierzenia się z problematyką koncepcji (od razu krytyczne), udane jej wykorzystanie w analizach dotyczących zupełnie innego systemu edukacji, innych warunków politycznych, odmiennych kontekstów kulturowych. W kolejnych artykułach (*Odpowiedzialność, kompromis, kompromitacja. Sens pracy w ideologiach zawodowych nauczycieli; Kolonializm, kolonizacja i dekolonizacja w filozofii wychowania Paulo Freire; Pedagogika radykalna Paulo Freire wobec różnic społecznych: rzecz o edukacji ludowej; Interesy, ekonomia i emancypacja. O powrocie pedagogiki krytycznej do zagadnień społecznoekonomicznych i pojęciu interwencji*) dostrzegam coraz bardziej złożone analizy, które stawiają pod znakiem zapytania pozornie rozstrzygnięte kwestie polityczne, gospodarczo i społecznie. Wykorzystując aparat pojęć Freirewskiego uniwersum, P. Stańczyk podważa oczywiste w (globalnym i lokalnym) kapitalistycznym porządku: pracy, wyzysku, nierówności społecznych, (braku) zaangażowania społecznego. Każdy kolejny tekst zapowiada nowe możliwości interpretacyjne, pokazuje jak bardzo rozwija się Habilitant, stając się nie tylko ekspertem od pedagogii Freirewskiej i okołofreirewskiej, którą rozpoznaje w tekstach współpracowników, uczniów i intelektualnych spadkobierców brazylijskiego pedagoga. W swoich dociekaniach P. Stańczyk dokonuje porusza się pomiędzy dekonstrukcją Freirewskiej koncepcji edukacji i wychowania, a próbami zrekonstruowania, w jaki sposób Freire rozwijał swoją doktrynę (ukazuje to świetnie tekst *Freirego Suchodolskim - Suchodolskiego Freirem: pedagogika materialistyczna i krytyka ideologii*). W obu tych podejściach P. Stańczyk jest krytyczny i dociekliwy, znakomicie pracuje ze źródłami.

- III. ***Interdyscyplinarność i poszerzenie perspektywy***, jest dużą zaletą piśmarstwa naukowego dra Piotra Stańczyka. Będąc filozofem i pedagogiem, ma podwójną perspektywę, która jest dla niego użyteczna jako badacza i analityka. Widać to w sposobie pisania tekstów, odczytywania źródeł, analizowania danych. Habilitant zmagając się z Freire i jego koncepcją – która często „uwodzi” czytelników romantyzmem edukacyjnej rewolucji czy też potencjałem emancypacyjnym uciśnionych, a przez to zniekształca przekaz – zachowuje badawczy dystans, który

pozwała zająć się kwestiami nie będącymi oczywistymi w pobieżnym zetknięciu się z koncepcją Freirego. Interdyscyplinarne zakorzenienie P. Stańczyka w filozofii krytycznej i pedagogice krytycznej (liczne, trafne odwołania do m.in.: S. Aronowitza, H.A. Girouxa, P. McLaren, A. Darader, bell hooks, G. Rikowskiego, J. Ranciere'a, K. Marksa, E. Laclau, S. Žižka, L. Althussera, S. Bowlsa, H. Gintisa, M. Gadottiego) pozwala na metaanalizy nierówności społecznych oraz wymiarów dotyczących ich generowania, ale co ważniejsze, również demaskacji, oporu i zmiany (co wyraźnie wybrzmiewa w tekstach tj.: *Critical Pedagogy and Engaged Research: Ideology, Interests and Naivety, Uciśnieni, historia i społeczna zmiana. Historiozofia w filozofii wychowania P. Freirego: pojęcie historii jako możliwości, Ekonomia dla emancypacji: doktryny gospodarcze w Instytucie Paula Freirego, Krótka historia terminu conscientizacao i o tym, jak Paulo Freire je porzucił, Pedagogika radykalna Paulo Freire wobec różnic społecznych: rzecz o edukacji ludowej*). Odejście od (słusznych skąd inąd) zachwyków i (niedopuszczalnych) banalizacji pojęć podstawowych tj. edukacja bankowa i *conscientizacao* – pozwoliło dr. Stańczykowi na zmianę akcentów i poszerzenie perspektyw interpretacyjnych. To zaś przenosi jego dociekania nad doktrynami pedagogiki radykalnej na zupełnie inny poziom.

Poszerzenie perspektyw jest szczególnie ważne wówczas, gdy obok historycznych rekonstrukcji, dywagacji nad kolonializmem, de- i postkolonializmem, nurtami pedagogik radykalnych (oraz sposobami ich implementacji w Polsce – znakomita konstatacja o pojawieniu się Freireowskiej koncepcji w Polsce, dzięki północnoamerykańskiej pedagogice krytycznej i zniekształceniach jakie ta przyniosła w początkowych studiach nad pedagogią Freirego) – w tekstach Piotra Stańczyka – pojawiają się poważne analizy ekonomiczne (np. *Interesy, ekonomia i emancypacja. O powrocie pedagogiki krytycznej do zagadnień społecznoekonomicznych i pojęciu interwencji, Ekonomia dla emancypacji: doktryny gospodarcze w Instytucie Paula Freirego*). Ukazana, z ich pomocą, krytyka neoliberalnego porządku nabiera wymiaru realnej alternatywy. A doktryny, określane u schyłku XX wieku mianem, antyTINA są w dociekaniach dra Stańczyka prezentowane jako spójna kontynuacja logiki wyzwania uciśnionych – przez wiedzę, nabywanie świadomości i zaangażowanie. To ważne uzupełnienie dyskursów o ideologiach głównych i pobocznych w ostatnich kilku dekadach. Z hasłem *ideologia*, dr Stańczyk pracuje nawiązując do filozofii krytycznej (ze szczególną atencją do M. Horkheimera, co rozumiem i podzielam).

Teksty habilitanta mają także wysoce interwencyjny charakter. Ukazywane przestrzenie zniewolenia, ograniczania praw i możliwości (przez system oparty np. na neoliberalnej ekonomii, ekstensywnym drenażu pracowników, braku wiedzy o charakterze krytycznym w systemach oświatowych) ukazują czytelnikom nie tylko sposoby pozbawiania praw, ale również możliwości ich odzyskiwania. Chociaż to niełatwe teksty – corocznie potwierdzają to studentki i studenci pedagogiki, którym zadają je do czytania – to przemawiają do ich wyobraźni i emocji. Pedagogika zaangażowana, w wydaniu Piotra Stańczyka, jest obietnicą zmiany, w porządku określonym trzy dekady temu jako bezalternatywny.

- IV. **Polityczność edukacji**, która jest „paliwem” Freireowskiej koncepcji dała Piotrowi Stańczykowi możliwość ukazania wielowymiarowego zastosowania tejże doktryny. Habilitant ukazuje zatem jak działa potencjał emancypacyjny pedagogii Freirego w różnych państwach, odmiennych reżimach politycznych, w diametralnie różniących się systemach społecznych czy edukacyjnych (*Milcząca zgoda, kultura ciszy i polityka głosu, Odpowiedzialność, kompromis, kompromitacja. Sens pracy w ideologiach zawodowych nauczycieli, A Luta Continua. Cadernos de Cultura Popular: podręcznik do alfabetyzacji i postalfabetyzacji dorosłych współautorstwa Paula Freire jako przykład emancypacyjnej edukacji ludowej, Uciśnieni, historia i społeczna zmiana. Historiozofia w filozofii wychowania P. Freirego: pojęcie historii jako możliwości*). Dr Stańczyk świadomie i konsekwentnie korzysta z kategorii *polityczności edukacji* jasno wskazując na to, jak ważna jest ona dla realizacji realnych zadań oświatowych i edukacyjnych oraz jak istotne zasoby uwalniając tkwiąc właśnie w politycznym charakterze edukacji.

W ten sposób jasno opowiada się po stronie pedagogów, którzy od wielu lat próbują przekonać opinię publiczną, polityków i media do tego, że polityczność nie jest w żaden sposób wadą edukacji, ale jednym z jej ważniejszych przymiotów (pisali o tym m.in. Z. Kwieciński, T. Szkudlarek, B. Śliwerski, J. Rutkowiak, E. Potulicka, K. Starego, L. Kopciewicz, R. Włodarczyk). Polityczność edukacji, w przeciwieństwie do jej upartyjnienia, (z czym mamy zawsze do czynienia), stwarza możliwość przygotowania osób uczących się do krytycznego uczestnictwa w społeczeństwie, aktywnego zabierania głosów w swoich sprawach i wyjścia z kręgu przyzwalającej władzy na wszystko większości.

V. **Nowe źródła wiedzy i Instituto Paulo Freire (São Paulo)** – to instytucja, z której zasobów korzysta dr Piotr Stańczyk w swoich pracach. Warto podkreślić, że dla realizacji „projektu Freire” Habilitant nauczył się języka portugalskiego (podziwiam tę determinację i pasję!), nawiązał kontakty naukowe z portugalskimi badaczami oraz propagatorami koncepcji Freirego (naukowe pobyty w portugalskich uniwersytetach, pobyty badawcze w Demokratycznej Republice Wysp Świętego Tomasza i Książęcej oraz Gwinei Bissau). Czerpiąc z zasobów IPF, dr Stańczyk zapoznał się z dorobkiem badaczy, spadkobierców, kontynuatorów koncepcji i praktyki pedagogicznej P. Freirego. Korzystanie z tych zasobów pozwoliło P. Stańczykowi na przeniesienie wiedzy o dorobku (teoretycznym, praktycznym i społeczno-politycznych konsekwencjach aktywności edukacyjnych) Freirego na zupełnie inny poziom. Odczytanie oryginalnych tekstów brazylijskiego pedagoga oraz zapoznanie się z tym jak są one odbierane przez kolejne pokolenia badaczy i edukatorów otworzyło P. Stańczykowi nowe możliwości, z których skorzystał w swoich tekstach, ukazując nowe wymiary myślenia o pedagogii emancypującej. Szczególnie ważne są dla niego kwestie podnoszone ekonomistą L. Dowbora. Dla mnie – jako czytelnika tekstów – szczególnie ważne są wątki związane z afrykańskim etapem działalności P. Freirego, które eksplorował i zaprezentował dr Stańczyk (zostały znakomicie ukazane w np. *A Luta Continua. Cadernos de Cultura Popular: podręcznik do alfabetyzacji i postalfabetyzacji dorosłych współautorstwa Paula Freire jako przykład emancypacyjnej edukacji ludowej*).

Znakomita część źródeł, z których korzystał Habilitant jest dostępna jedynie w j. portugalskim, a co się z tym wiąże, pozostaje w zasadzie nieobecna dla wszystkich, którzy nie władają tym językiem (warto dodać, że ani *Pedagogia uciśnionych*, ani żadna inna książka Freirego nie została dotąd przetłumaczona na język polski, a pojedyncze teksty brazylijskiego pedagoga pojawiają się w opracowaniach zbiorowych¹ lub artykułach o nich²). Wiedza jaką zdobył P. Stańczyk oraz to, że ją upowszechnił w artykułach, stwarza wszystkim zainteresowanym możliwość

¹ Np. Paulo Freire i Donaldo P. Macedo, „Dialog: kultura, język, rasa”, w *Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane*, red. Hana Cervinkova i Dorota Gołębniak (Wrocław: WN DSW, 2010), 231–62; Paulo Freire i Henry A. Giroux, „Edukacja, polityka i ideologia”, w *Edukacja i sfera publiczna. Idee i doświadczenia pedagogiki radykalnej*, Henry A. Giroux i Lech Witkowski (Kraków: Impuls, 2010), 185–99.

² Np. Hanna Kostyło, „Przesłanie «Pedagogii uciśnionych» Paula Freire”, *Forum Oświatowe* 2, nr 45 (2011): 7–26.

zapoznania się z dorobkiem brazylijskiego edukatora, w nowej odsłonie. To znakomicie wykonana praca popularyzatorska, co również zasługuje na uznanie.

- VI. **Troska o czytelnika i warsztat pisarski** to cecha pisarstwa naukowego P. Stańczyka. Artykuły, które składają się na cykl habilitacyjny, są napisane z wyjątkową starannością o komfort czytelnika. Autor świadomy złożoności materii, którą się zajmuje oraz jej interdyscyplinarnego charakteru, prowadzi czytelnika przez teksty ukazując poza głównymi kategoriami, liczne wątki poboczne, które mają znaczenie przy rozumieniu koncepcji Freirego. Habilitant nie traci czytelnika ze swojej perspektywy ani przez moment, ale wymaga również od osób studiujących jego teksty zaangażowania. Nie są to w żadnym razie teksty dla osób rozpoczynających studia pedagogiczne, a dla zaawansowanych czytelników.

Zestawienie bibliograficzne oraz wykorzystanie źródeł, w każdym z tekstów z cyklu habilitacyjnego, jest potwierdzeniem tego, że mamy do czynienia z erudycyjnym podejściem do pracy oraz zasobów wiedzy. Pedagodzy i pedagożki, z kręgów krytycznych, emancypacyjnych czy radykalnych, z których pisarstwa korzysta Habilitant, świadczą o świadomych wyborach oraz odpowiednim teoretycznym umocowaniu prac naukowych P. Stańczyka.

Wspomniane, wykorzystanie dekonstrukcji i rekonstrukcji jako narzędzi analitycznych, było – jak sądzę dobrane z wielką starannością. Są one bardzo użyteczne dla analiz Habilitanta, są również wykorzystywane w odpowiedni sposób. Metodologiczny warsztat dra Stańczyka jest potwierdzeniem jego habilitacyjnych aspiracji.

- VII. **Pedagogiczne śledztwo i nowy poziom wiedzy o Freire, last but not least**, chciałbym wspomnieć o tekście *Freirego Suchodolskim - Suchodolskiego Freirem: pedagogika materialistyczna i krytyka ideologii*. Dr Piotr Stańczyk prowadząc pogłębione studia nad Freirowską koncepcją odnalazł wiele nowych wątków, przeniósł na zupełnie nowy poziom wiedzę zakresu pedagogik krytycznej, emancypacyjnej czy radykalnej. Jego dociekania naukowe są oryginalnym i ważnym wzbogaceniem pedagogiki jako dyscypliny naukowej. Nie mam w tej kwestii żadnych wątpliwości. Jednak szczególnie miejsce, w mojej ocenie zajmuje, zajmuje wspomniany powyżej tekst. Jest on bowiem kwintesencją dociekliwości badacza oraz swoistą nagrodą za prowadzenie

zaangażowanej pracy badawczej. Habilitant odkrył intelektualne połączenie, zafascynowanie i kooperację P. Freirego z B. Suchodolskim. Co jest zupełnie intrygujące i zaskakujące. Pomimo różnic w zakresie uprawiania pedagogiki, warunków systemowych, kwestii związanych z rozumieniem i praktykowaniem edukacji – Freire i Suchodolski – znaleźli łączącą ich nić intelektualnego połączenia i społecznej wrażliwości. Piotr Stańczyk zaś odkrył to połączenie i to jest właśnie ta nagroda, która trafia się zupełnie nieoczekiwanie, kiedy naukowiec podąża za swoją pasją, ciekawością i wykonuje pracę intelektualną.

Ocena cyklu habilitacyjnego jest jednoznacznie pozytywna. Dorobek dra Piotra Stańczyka – z naddatkiem – spełnia wymogi habilitacyjne. Cykl publikacji, który przedstawił jest znaczący dla polskiej pedagogiki, ewidentnie poszerza dotychczasowy stan wiedzy.

2. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowych niebędących dziełem habilitacyjnym

W autoreferacie, dr Piotr Stańczyk przedstawił liczne dodatkowe osiągnięcia naukowe w dorobku podoktorskim, które składają się na cztery obszary tematyczne. Omawiam je poniżej:

- Obszar tematyczny bazujący na projekcie ***O instytucjonalnych praktykach dyskryminacyjnych względem studentów studiów zaocznych i indywidualnych próbach pokonywania trudności*** (dorobek okołodoktorski). Na dorobek, w tym obszarze tematycznym składają się następujące publikacje (wydane po obronie doktoratu):
 - **Piotr Stańczyk**, *Przemoc i emancypacja. Ambivalencja funkcji studiów zaocznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2008, ss. 251.
 - **Piotr Stańczyk**, *Wykształcenie, rynek pracy i „lepsze życie” - w perspektywie znaczeń nadawanych przez studentów zaocznych*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 1(37), 2007, s. 19-34.
 - **Piotr Stańczyk**, *Przemoc, emancypacja i studia zaoczne. Z badań nad fenomenem studiów zaocznych*, „Forum Oświatowe” Nr 1(36), 2007, s. 53-69.
 - **Piotr Stańczyk**, *Metafora widzenia z perspektywy znaczeń nadanych studiom zaocznym*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 3(39), 2007, s. 41-58.

Ten obszar jest ściśle związany z projektem doktorskim P. Stańczyka (jasno oznaczone w aplikacji publikacje przed- i podoktoratowe) dotyczył badania (orientacja mieszana, badania jakościowe i

ilościowe) studentów zaocznych nauk politycznych. W szerszej perspektywie jest krytyką kapitalizmu akademickiego oraz komercjalizacji studiów wyższych w trybie niestacjonarnym, które stały się na uczelni publicznych (a także niepublicznych) źródłem przychodu. Dr Stańczyk ukazuje perspektywę studentów, nieekonomiczne koszty zmiany w myśleniu o studiach wyższych, formy dyskryminacji. Udana przedsięwzięcie dzięki, któremu Piotr Stańczyk obrat drogę uprawiania pedagogiki akademickiej, w wydaniu krytycznym.

- Obszar tematyczny dotyczący ***Dyskursywnej konstrukcji podmiotu w wybranych obszarach kultury współczesnej: wokół dyskursywnego konstruowania podmiotu pracy i pojęcia pracy***. Na dorobek, w tym obszarze tematycznym składają się następujące publikacje:

- **Piotr Stańczyk**, *Praca szkoły niebędąca złudzeniem. O podwójnej efektywności pracy szkoły*, „Forum Oświatowe” Nr 2(39), 2008, s. 63-75.
- **Piotr Stańczyk**, *Przemiany dyskursu pedagogiki pracy jako „kastacja” Marksa*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 3(43), 2008, s. 77-94.
- **Piotr Stańczyk**, *Młodzież wobec ideologii merytokracji. Pozytywna socjalizacja oszukanego pokolenia*, „Forum Oświatowe” , Nr 1(40), 2009, s. 17-38.
- **Piotr Stańczyk**, *Ocena szkolna i obsceniczność prawa - pomiędzy byciem kimś a byciem nikim. Znaczenia nadawane doświadczeniu szkolnemu przez gimnazjalistów*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 2(46), 2009, s. 73-92.
- **Piotr Stańczyk**, *Demokracja ekonomiczna i wychowanie*, „Forum Oświatowe” , Nr 2(43), 2010, s. 5-17.
- **Piotr Stańczyk**, *Alibi niskich zarobków. O wysokiej randze bezinteresowności w ideologii zawodowej nauczycieli*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 4(56), 2011, s. 43-63.
- **Piotr Stańczyk**, *Praca i człowieczeństwo w nieegalitarnym świecie. O emeryturze w kategoriach „skoku do królestwa wolności”* [w:] Danuta Wajsprych (red.), *Poszukiwanie człowieka w (nie)egalitarnym świecie - horyzonty społeczno-filozoficzne*, Impuls, Kraków 2011, s. 43-58.
- **Piotr Stańczyk**, *„Uczniowie z problemami” , problem z uczniami i idealna lekcja. Narracje nauczycieli o sensie pracy*, „Kultura i Edukacja” , Nr 3(89), 2012, s. 157-179.
- **Piotr Stańczyk**, *Nuda w szkole - między alienacją i emancypacją*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 3(59), 2012, s. 35-56.

- **Małgorzata Cackowska, Lucyna Kopciewicz, Mirosław Patalon, Piotr Stańczyk, Karolina Starego, Tomasz Szkudlarek**, *Dyskursywna konstrukcja podmiotu. Przyczynek do rekonstrukcji pedagogiki kultury*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2012, ss. 375 [równy udział autorów]
- **Piotr Stańczyk**, *Człowiek, wychowanie i praca w kapitalizmie. W stronę krytycznej pedagogiki pracy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013, ss. 553 . [podane do oceny: wprowadzenie, rozdziały 1, 3, 5, 8, 13, 15, 16 i zakończenie]

Habilitant był członkiem zespołu projektowego, którego głównym dziełem była monografia wieloautorska *Dyskursywna konstrukcja podmiotu. Przyczynek do rekonstrukcji pedagogiki kultury*, która – zupełnie zasłużenie – cieszy się sporym uznaniem wśród krytycznych badaczy edukacji. Zespół realizujący tenże projekt, posługując się instrumentarium przynależnym orientacji jakościowej, stworzył tom wzorcowy pod względem metodologicznym. Piotr Stańczyk wykorzystując głównie CDA oraz fenomenologię kontrastywną zajął się obszarem krytycznej pedagogiki pracy. Udział w projekcie przyniósł wymierny skutek w postaci wymienionych powyżej publikacji (autorska monografia stanowiła podstawę do pierwszego podejścia habilitacyjnego) dra Stańczyka. Cykl w tym obszarze, to poszerzone studium jakościowe związane z kategorią pracy w kapitalizmie. Studium krytyczne, zmieniające kluczowe kategorie w polskiej pedagogice pracy oraz odzyskujące Marksistowskie kategorie analityczne, które stały się ofiarami towarzyszącymi nowego porządku politycznego po 1989 roku. Habilitant demaskuje wiele z mitów pracy w polskim kapitalizmie ukazując jako narzędzie ideologicznego wyzysku oraz swoistej manipulacji. Używając kategorii: szkoły, pracy nauczycielskiej, efektywności, alibi niskich zarobków – Piotr Stańczyk demaskuje narzędzia kontroli społecznej i politycznej dostrzegalne na: rynku pracy, w formach zatrudnienia, wysokości dochodów oraz konsekwencje sprzężeń tychże. Uważam ten obszar tematyczny za bardzo udany oraz znaczący w biografii naukowej Habilitanta. Doświadczenie jakie zdobył w tym przedsięwzięciu naukowym, przyniosło profit w późniejszych pracach związanych z tematyką cyklu habilitacyjnego.

- Obszar tematyczny dotyczący zagadnienia związanego z realizacją projektu ***Założonych i rzeczywistych funkcji katechezy w kontekstach oporu i adaptacji***. Na dorobek w tym obszarze tematycznym składa się cykl artykułów:
 - **Piotr Stańczyk**, *Pedagogiczne kontrowersje wokół prawa wyznaniowego w Polsce – przypadek katechezy szkolnej*, „Forum Oświatowe” , Nr 2(45), 2011, s. 189-205.

- **Małgorzata Cackowska, Piotr Stańczyk**, *Katecheza szkolna - między demokracją a teologią zstępującą*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja”, Nr 1(57), 2012, s. 19-38. [równy udział autorów]
- **Małgorzata Cackowska, Piotr Stańczyk**, *Wokół problematyki demokratyczności katechezy szkolnej. W odpowiedzi Andrzejowi Potockiemu*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja”, Nr 2(62), 2013, s. 153-159. [równy udział autorów]

Cykl trzech artykułów zrealizowany wspólnie z dr Małgorzatą Cackowską (WNS UG) jest związany z projektem badawczym (orientacja jakościowa) dotyczącym katechezy w szkole. To krytyczne studium obecności religii w szkole i konsekwencji teże dla demokracji i praw obywatelskich. Ta ilościowo niewielka (nadal z dużym potencjałem) próba ukazania katechizacji i jej skutków osadzona jest w kategoriach oporu pedagogicznego. Oceniam ją pozytywnie, postrzegam jako próbę podejścia metodologicznego (dekonstrukcja), które zostało rozwinięte w cyklu habilitacyjnym. Tematyka nadal ważna, warto kontynuować ten obszar badań!

- Obszar tematyczny dotyczący **Dyskursu wizualnego saotomejskiego malarstwa reklamowego**. Na dorobek, w tym obszarze tematycznym składa się cyklu:

- **Piotr Stańczyk, Anita Wasik**, *Bom dia São Tomé! Saotomejskie malarstwo reklamowe - analiza dyskursu wizualnego*, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdańsk 2017, ss. 312. [równy udział autorów]
- **Anita Wasik, Piotr Stańczyk**, *Spółczesność - tożsamości - obrazy. Kobieta i mężczyzna w czasie pracy i czasie wolnym w przedstawieniach saotomejskiego malarstwa reklamowego*, „Afryka”, Nr 46 (2017), s. 95-115. [równy udział autorów]

Trudno oddać mi wszystkie (pozytywne) emocje towarzyszące lekturze (przede wszystkim) monografii, a zwłaszcza to w jak spójny sposób współautorzy przedstawili artystyczną, wizualną stronę przedsięwzięcia, z krytycznym ujęciem kontekstu tworzenia dzieł, historią miejsca, doświadczeniami ludzi. Niezwykle udany interdyscyplinarny projekt. Zupełnie zaskakujący, trudno przypisać go jednoznacznie do którejkolwiek z subdyscyplin pedagogicznym. Nie jest to zdecydowanie pedagogika kultury, ani pedagogika mediów. Wątki pedagogiki krytycznej obecne w analizie, także dają szansę na nowe otwarcie w tym obszarze. Z niecierpliwością oczekuję dalszych publikacji związanych z tym obszarem!

Dodatkowe obszary dorobku naukowego wykazują dużą aktywność badawczą dra P. Stańczyka, zarówno w zakresie publikacji, jak i umiejętności tworzenia zespołów badawczych. Wspólna cechą, odległych od siebie przedsięwzięć naukowych, jest krytyczne podejście do uprawiania nauki oraz

zakorzenie w orientacji jakościowej. To udane, ciekawe i (od)ważne projekty. Duże wrażenie robi wszechstronność dra P. Stańczyka, jego czytanie, erudycja, umiejętność rozwiązywania skomplikowanych kwestii metodologicznych, a co za tym idzie samodzielność w pracy naukowej.

II. Wykaz innych (nie wchodzących w skład osiągnięcia wymienionego w pkt I) opublikowanych prac naukowych oraz wskaźniki dokonań naukowych:

A) Publikacje naukowe w czasopismach znajdujących się w bazie JournalCitationReports (JRC) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH).

Habilitant wskazał pięć artykułów opublikowanych w czasopismach indeksowanych na liście ERIH:

- **Piotr Stańczyk**, *Alibi niskich zarobków. O wysokiej randze bezinteresowności w ideologii zawodowej nauczycieli*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 4(56), 2011, s. 43-63. [ERIH, Lista C MNiSW]
- **Piotr Stańczyk**, *„Uczniowie z problemami” , problem z uczniami i idealna lekcja. Narracje nauczycieli o sensie pracy*, „Kultura i Edukacja” , 2012, Nr 3(89), s. 157-179. [ERIH, Lista C MNiSW]
- **Piotr Stańczyk**, *Nuda w szkole - między alienacją i emancypacją*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja”, Nr 3(59), 2012, s. 35-56. [ERIH, Lista C MNiSW]
- **Małgorzata Cackowska, Piotr Stańczyk**, *Katecheza szkolna - między demokracją a teologią zstępującą*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 1(57), 2012, s. 19-38. [ERIH, Lista C MNiSW, równy udział autorów]
- **Małgorzata Cackowska, Piotr Stańczyk**, *Wokół problematyki demokratyczności katechezy szkolnej. W odpowiedzi Andrzejowi Potockiemu*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 2(62), 2013, s. 153-159. [ERIH, Lista C MNiSW, równy udział autorów]

B) Monografie, publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście, o których mowa w pkt II A:

Dr Stańczyk przedstawił 15 pozycji bibliograficznych:

- **Piotr Stańczyk**, *Przemoc i emancypacja. Ambiwalencja funkcji studiów zaocznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2008, ss. 251.
- **Małgorzata Cackowska, Lucyna Kopciewicz, Mirosław Patalon, Piotr Stańczyk, Karolina Starego, Tomasz Szkudlarek**, *Dyskursywna konstrukcja podmiotu. Przyczynek do*

rekonstrukcji pedagogiki kultury, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2012, ss. 375. [równy udział autorów; autor koncepcji metodologicznej, gromadzenie danych, przeprowadzenie analizy i interpretacji w komponencie projektu dotyczącym obszaru pracy jako obszaru kultury współczesnej; autor części pt. „Praca”].

- **Piotr Stańczyk**, *Człowiek, wychowanie i praca w kapitalizmie. W stronę krytycznej pedagogiki pracy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013, ss. 553.
- **Piotr Stańczyk, Anita Wasik**, *Bom dia Sao Tome! Saotomejskie malarstwo reklamowe - analiza dyskursu wizualnego*, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdańsk 2017, ss. 312.
- **Piotr Stańczyk**, *Wykształcenie, rynek pracy i „lepsze życie” - w perspektywie znaczeń nadawanych przez studentów zaocznych*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 1(37), 2007, s. 19-34.
- **Piotr Stańczyk**, *Przemoc, emancypacja i studia zaoczne. Z badań nad fenomenem studiów zaocznych*, „Forum Oświatowe” Nr 1(36), 2007, s. 53-69.
- **Piotr Stańczyk**, *Metafora widzenia z perspektywy znaczeń nadanych studiom zaocznym*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 3(39), 2007, s. 41-58.
- **Piotr Stańczyk**, *Praca szkoły niebędąca złudzeniem. O podwójnej efektywności pracy szkoły*, „Forum Oświatowe” Nr 2(39), 2008, s. 63-75.
- **Piotr Stańczyk**, *Przemiany dyskursu pedagogiki pracy jako „kastrowanie” Marksa*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” Nr 3(43), 2008, s. 77-94.
- **Piotr Stańczyk**, *Młodzież wobec ideologii merytokracji. Pozytywna socjalizacja oszukanego pokolenia*, „Forum Oświatowe” , Nr 1(40), 2009, s. 17-38.
- **Piotr Stańczyk**, *Ocena szkolna i obsceniczność prawa - pomiędzy byciem kimś a byciem nikim. Znaczenia nadawane doświadczeniu szkolnemu przez gimnazjalistów*, „Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja” , Nr 2(46), 2009, s. 73-92.
- **Piotr Stańczyk**, *Demokracja ekonomiczna i wychowanie*, „Forum Oświatowe” , Nr 2(43), 2010, s. 5-17.
- **Piotr Stańczyk**, *Praca i człowieczeństwo w nieegalitarnym świecie. O emeryturze w kategoriach „skoku do królestwa wolności”* [w:] Danuta Wajsprych (red.), *Poszukiwanie człowieka w (nie)egalitarnym świecie - horyzonty społeczno-filozoficzne*, Impuls, Kraków 2011, s. 43-58.
- **Piotr Stańczyk**, *Pedagogiczne kontrowersje wokół prawa wyznaniowego w Polsce - przypadek katechezy szkolnej*, „Forum Oświatowe” , Nr 2(45), 2011, Warszawa-Wrocław, s. 189- 205.

- **Anita Wasik, Piotr Stańczyk**, *Społeczeństwo - tożsamości - obrazy. Kobieta i mężczyzna w czasie pracy i czasie wolnym w przedstawieniach saotomejskiego malarstwa reklamowego*, „Afryka” , Nr 46 (2017), s. 95-115.

C) Opracowania zbiorowe, katalogi zbiorów, dokumentacja prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych:

- Tłumaczenie rozdziału „Populizm: dwuznaczności i paradoksy” [w:] Ernesto Laclau, *Rozum populistyczny*, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław 2009, s. 9–22.
- Piotr Stańczyk (redakcja naukowa), *Pedagogika krytyczna dziś. Podstawy, dylematy i wybrane problemy*, „Ars Educandi”, Tom IX, 2012, ss. 306.
- Piotr Stańczyk (ed.), *Critical pedagogy today*, „Ars Educandi”, Vol. IX, 2019, DOI: 10.26881/ae.2012.09.04 [tłumaczenie tomu IX, 2012, dokument elektroniczny: czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/arseducandi/issue/view/141].

G) Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach

Kierowanie projektami badawczymi:

- *Wyższe wykształcenie, rynek pracy i komercjalizacja uniwersytetu*, BW 7300-5-0358-7; 2007; Uniwersytet Gdański.
- *Założone i rzeczywiste funkcje katechezy – konteksty oporu i adaptacji*, BW 7316-5-0544-0; 2010; Uniwersytet Gdański.
- *Freirowska filozofia wychowania w działaniu – studium praktyczności teorii i teoretyczności praktyki*, DS 538-7316-B112-13; 2013–2014; Uniwersytet Gdański.

Udział w projektach badawczych:

- *Dyskursywna konstrukcja podmiotu w wybranych obszarach kultury współczesnej* N107 026 32/3637. Stanowisko: autor i wykonawca komponentu „Praca”; NCN, lata 2007–2011 [autor koncepcji metodologicznej, gromadzenie danych, przeprowadzenie analizy i interpretacji w komponencie projektu dotyczącym obszaru pracy jako obszaru kultury współczesnej]; kierownik projektu prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek.
- *Bom dia Sao Tome! Komercyjna grafika uliczna wyspy Świętego Tomasza*. 1/WG/DSM/2016 (ASP w Gdańsku) 2016–2017. Stanowisko: wykonawca projektu [autor koncepcji

metodologicznej, gromadzenie danych, przeprowadzenie analizy]; kierownik projektu dr Anita Wasik.

- *Bom dia Guine-Bissau. Dyskurs wizualny malarstwa reklamowego Gwinei Bissau.* 1/WG/DS/2018 (ASP w Gdańsku) 2018–2019. Stanowisko: wykonawca projektu [autor koncepcji metodologicznej, gromadzenie danych, przeprowadzenie analizy]; kierownik projektu dr Anita Wasik.

H) Międzynarodowe i krajowe nagrody za działalność naukową albo artystyczną

- Wyróżnienie Dziekana Wydziału Nauk Społecznych za obronę doktoratu *Przemoc i emancypacja. Ambiwalencja funkcji studiów zaocznych.*
- Książka *Bom dia Sao Tome! Saotomejskie malarstwo reklamowe – analiza dyskursu wizualnego* została uhonorowana wyróżnieniem Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek „Najpiękniejsza Książka Roku 2017” w kategorii „Książki naukowe i popularnonaukowe (humanistyka)” za dokumentację fotograficzną fenomenu saotomejskiego malarstwa reklamowego.

I) Wygłoszenie referatów na międzynarodowych i krajowych konferencjach tematycznych

Aktywny udział w 24 konferencjach naukowych (w tym 4 międzynarodowe).

III. Zadeklarowany dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz informacja o współpracy międzynarodowej habilitanta

A) Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych:

Udział w komitetach organizacyjnych konferencji:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Change and Resistance. An International Conference on Social Transitions and Education”, Uniwersytet Gdański, Gdańsk, czerwiec 2007.
- The International Conference “Freire Today: Educational Reconstructions in the ontemporary Social Context”, University of Gdańsk, 26th April 2017.
- Pedagogika krytyczna dziś. Pytania o teorię i praktykę, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 28–29 maja 2012.
- VIII Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Gdańsku, Uniwersytet Gdański, 19–21 września 2013.

Udział w komitetach programowych konferencji:

- Pedagogika krytyczna dziś. Pytania o teorię i praktykę, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 28–29 maja 2012.
- Dyskursy władzy, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 22–23 października 2015.
- Doświadczenie studiowania, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 5–6 grudnia 2017.

E) Udział w konsorcjach i sieciach badawczych

Instytut Badań Edukacyjnych: Interdyscyplinarna Sieć Badawcza – Znaczenia wyższego wykształcenia we współczesnym świecie. [od czerwca 2018]

G) Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism).

Redaktor Naczelny „Ars Educandi” 2013–2016:

- Tom X, 2013, *Technologie edukacyjne w perspektywie kulturowej*, (red.) Hussein Bougsiaa, Małgorzata Cackowska, Lucyna Kopciewicz.
- Tom XI, 2014, część I, *Mężczyźni – postęp, kryzys, zmiana?* część II, *Panika moralna wokół gender – rekonstrukcje*, (red.) Hussein Bougsiaa, Lucyna Kopciewicz, Marcin Welenc.

H) Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych

Członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego o. Gdańsk; 2012–2014 członek Zarządu PTP o. Gdańsk.

I) Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki

W dorobku Habilitanta znajdują się liczne teksty, działania i wykłady popularyzatorskie.

K) Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego

Promotor pomocniczy: decyzją WNS UG z 14 kwietnia 2016, przewód doktorski mgr. Adama Jabłońskiego, promotor: prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, temat: *Zagadnienie przedwczesnego opuszczania szkoły w Irlandii. Wokół kulturowych przyczyn niepowodzeń edukacyjnych*

L) Staże w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich

Sześć wyjazdów zagranicznych stażowych i stażowo-badawczych (Portugalia, Demokratyczna Republika Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, Gwinea-Bissau)

M) Wykonane ekspertyzy lub inne opracowania na zamówienie

Przygotowanie recenzji wydawniczej: K. Gawlicz, P. Rudnicki, M. Starnawski, T. Tokarz (red.),
Demokracja i edukacja: dylematy, diagnozy, doświadczenia. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe
Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.

3. Ocena działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej

Ocena działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej dra Piotra Stańczyka jest pozytywna. Aktywność dydaktyczna przejawia się w prowadzeniu zajęć na studiach I, II oraz III stopnia oraz działaniach popularyzujących wiedzę. Habilitant jest aktywnym uczestnikiem życia naukowego, a także jego (współ)organizatorem. Świadczą o tym realizowane na WNS UG konferencje naukowe, aktywność w gdańskim oddziale PTP, realizacja grantów badawczych, opieka w charakterze promotora pomocniczego. Aktywność naukowa, w zakresie prowadzonych badań jest ponadstandardowa (opiera się na grantach wewnętrznych UG oraz ASP Gdańsk oraz praca w projekcie NCN). Dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny budowany jest sumiennie, w ścisłej kooperacji z Zespołem pedagogów i pedagożek krytycznych (m.in. prof. T. Szkudlarek, dr M. Cackowska, dr K. Starego), który jest rozpoznawalny w środowisku pedagogicznym.

4. Konkluzja

Dorobek habilitacyjny przedłożony przez dra Piotra Stańczyka oceniam pozytywnie. Uważam, że stanowi on – w zakresie dzieła habilitacyjnego – znaczne poszerzenie wiedzy w zakresie dyscypliny pedagogika, szczególnie w obszarach związanych z dyskursami emancypacyjnymi i krytycznymi edukacji. Ponadto warty zauważenia jest wartościowy dorobek naukowy – który nie wchodzi w skład cyklu habilitacyjnego – również oceniany przez mnie wysoko, jako przykład interdyscyplinarnej i wieloaspektowej aktywności naukowej. Zgromadzony dorobek naukowy w zupełności spełnia ustawowe wymogi dotyczące uzyskania stopnia doktora habilitowanego. **Z pełnym przekonaniem wnioskuję o nadanie doktorowi Piotrowi Stańczykowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.**

Wrocław, 24 czerwca 2019 r.

